

HBO-Monitor 2022

De arbeidsmarktpositie van hbo-afgestudeerden

Managementsamenvatting

In deze factsheet staat de arbeidsmarktpositie van de hbo-afgestudeerden uit studiejaar 2020/2021 centraal. Eind 2022, ongeveer anderhalf jaar na afstuderen, hebben bijna 30.000 respondenten de enquête van de HBO-Monitor ingevuld. De respons is daarmee 42,9% van de benaderde afgestudeerden. De HBO-Monitor is een jaarlijks onderzoek dat wordt uitgevoerd door het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) van Maastricht University. Gedetailleerde informatie is te vinden op www.hbomonitor.nl of in de kennisbank 'Feiten en Cijfers' op www.vereniginghogescholen.nl.

Deze factsheet bevat cijfers voor de totale steekproef van hbo-afgestudeerden. Deze steekproef bestaat uit zowel de afgestudeerden van bachelor-, master-, als Associate degree-opleidingen (in vervolg Ad-opleiding). In voorgaande jaren werden ad-opleidingen niet meegenomen in de cijfers die in de factsheet werden gepresenteerd. Daarnaast bestaat de steekproef uit afgestudeerden van voltijd, deeltijd en duale opleidingen (in voorgaande jaren waren de meeste cijfers gebaseerd op afgestudeerden van voltijdopleidingen). Zowel de "totaal" cijfers als de sector cijfers in deze factsheet zijn gebaseerd op een steekproef van afgestudeerden van de voorgenoemde opleidingsvormen. In sommige gevallen worden de cijfers ook apart gepresenteerd voor bachelor-, master- en Ad-opleidingen. Het is belangrijk om te benoemen dat de bacheloropleidingen voornamelijk uit voltijdopleidingen bestaan (89%), terwijl de masteropleidingen voor het merendeel uit deeltijdopleidingen bestaan (53%) en de Ad-opleidingen uit voltijdopleidingen (56%). Vanaf 2022 is ook de sectorindeling aangepast aan de CROHO-sectoren. Dat betekent dat sommige opleidingen nu vallen in een andere sector. Al deze veranderingen zijn doorgevoerd om meer recht te doen aan de brede diversiteit aan opleidingstypes en vormen waaruit het hbo-onderwijs anno 2023 bestaat.

Net als een jaar eerder, verlieten de meeste afgestudeerden van studiejaar 2020/2021 hun hbo-opleiding tijdens de coronapandemie. Ondanks de beperkende omstandigheden die met de pandemie gepaard gingen, hebben afgestudeerde hbo'ers een succesvolle arbeidsmarktintrede ervaren in 2022. Het werkloosheidspercentage onder pas afgestudeerde hbo'ers is in 2022 (2,7%) nagenoeg gelijk aan dat van 2021 (2,6%), en is daarmee zeer laag in vergelijking tot eerdere jaren. Tevens vergelijkbaar met vorig jaar, ervaren voornamelijk afgestudeerden van deeltijd en duale hbo-opleidingen relatief de laagste werkloosheid, namelijk 0,9% en 0,7% respectievelijk. Opvallend is dat de zoekduur naar werk ten opzichte van vorig jaar sterk is afgenomen. In 2021 ervaaarde 81% van de afgestudeerden van voltijdopleidingen geen intredewerkloosheid, terwijl dit aandeel 87% bedraagt in 2022. Slechts 7% van de afgestudeerden heeft in 2022 meer dan drie maanden nodig gehad om een baan te vinden, vergeleken met 11% in 2021. De intredewerkloosheid is het laagst onder afgestudeerden van Ad-opleidingen: 90% van de afgestudeerden vindt meteen een baan na afstuderen (0 maanden zoektijd). Voor

afgestudeerden van de bachelor- en masteropleidingen ligt dit cijfer iets lager, namelijk op 87% voor beide groepen.

Wat betreft de baankenmerken, zien we dat 67% van de afgestudeerden in 2022 beschikt over een vaste aanstelling anderhalf jaar na afstuderen, tegenover 61% in 2021. Het aandeel afgestudeerden met een vaste aanstelling is het hoogst voor masteropleidingen (82%), gevolgd door Ad-opleidingen (67%) en bacheloropleidingen (66%).

Hbo'ers zijn over het algemeen positief over de aansluiting tussen opleiding en werk. Onder hbo-afgestudeerden is het aandeel dat op minimaal hbo-niveau werkzaam is met 79% gelijk gebleven aan 2021. Ook het aandeel afgestudeerden dat werkzaam is in een baan binnen het eigen vakgebied is met 77% gelijk aan 2021. Het is belangrijk om te benadrukken dat het vinden van een baan buiten het eigen vakgebied ook een signaal kan zijn van arbeidsmarktmobiliteit en niet per definitie een teken is van een slechte aansluiting. Wanneer het doel van een opleiding is om studenten op te leiden voor een breder werkveld is het juist een positief teken als afgestudeerden vervolgens relatief vaak buiten het eigen vakgebied werk vinden. Wanneer het doel van een opleiding is om haar studenten met name voor een specifiek vakgebied op te leiden, is het daarentegen een negatief signaal als relatief veel afgestudeerden een baan buiten het beoogde vakgebied vinden. Van de hbo-afgestudeerden is gemiddeld 79% positief over de aansluiting tussen opleiding en functie, tegenover 78% in 2021. Tot slot geeft 69% van de afgestudeerden aan dat de opleiding een goede basis biedt voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden en is 51% tevreden over de voorbereiding op de beroepsloopbaan.

Succes op de arbeidsmarkt: Werkloosheid

- De werkloosheid¹ onder alle hbo-afgestudeerden bedraagt 2,7% in 2022 (zie Figuur 1). In vergelijking met 2021 is het werkloosheidscijfer nagenoeg constant gebleven. Het werkloosheidscijfer was toen 2,6%.²
- Net als in eerdere jaren ervaren afgestudeerden van deeltijd en duale hbo-opleidingen een relatief lage werkloosheid. De werkloosheid onder deeltijd- en duaal afgestudeerden bedraagt in 2022 respectievelijk 0,9% en 0,7%.
- De werkloosheid is onder voltijd afgestudeerden (qua omvang de grootste groep) licht gestegen van 3% in 2021 naar 3,2% in 2022.
- Als we de werkloosheidscijfers van 2022 vergelijken met die van het afgelopen decennium (voornamelijk de eerste helft van het decennium) dan observeren we dat die relatief laag zijn.

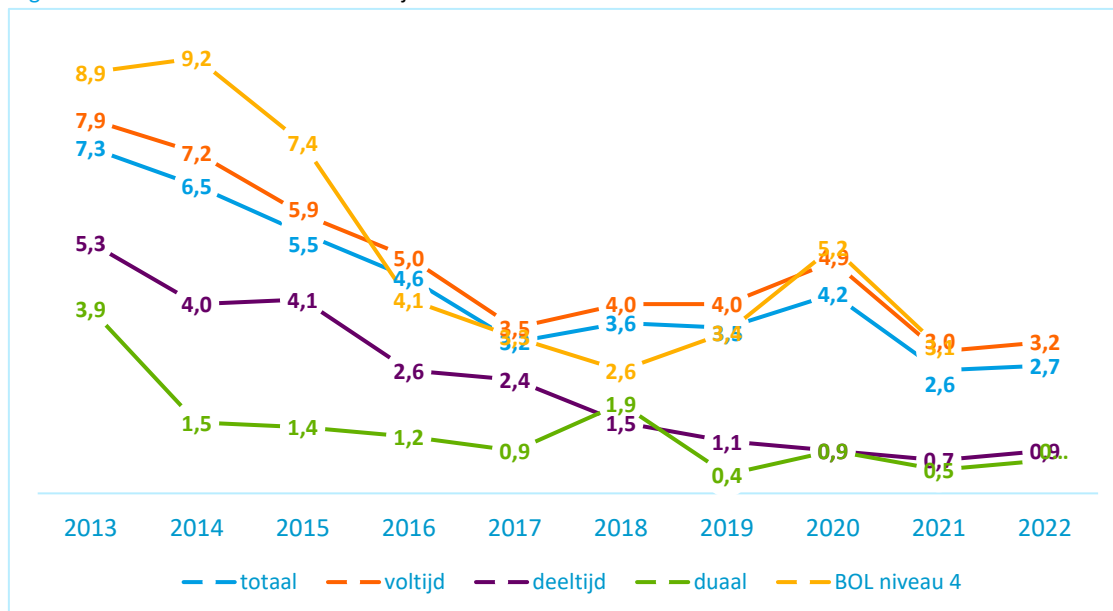
¹ Op basis van gangbare CBS-definitie zijn werkloos: afgestudeerden zonder werk (of werk minder dan 1 uur per week) die op zoek zijn naar betaald werk. Afgestudeerden die op het moment van enquêtering (hoofdzakelijk) studierend waren, zijn buiten beschouwing gelaten.

² De meest recente cijfers over de werkloosheid onder gediplomeerde mbo'ers (BOL niveau 4) zijn op het moment van verschijnen van deze factsheet nog niet beschikbaar. De werkloosheid onder master-afgestudeerden van universiteiten is op basis van de hier gebruikte definitie niet beschikbaar.

Figuur 1: Werkloosheid anderhalf jaar na afstuderen

- De werkloosheidscijfers voor de afzonderlijke sectoren (Tabel 1) laten zien dat de werkloosheid in 2022 het hoogst is onder afgestudeerden uit de sector sociale studies (3,7%) en de sector economie (3,5%). Daarmee steeg het werkloosheidspercentage voor beide sectoren vergeleken met 2021. Toen bedroeg het aandeel werklozen 2,7% voor de sector sociale studies en 2,9% voor de sector economie.
- Hoewel de sector kunst en de sector agro en food in 2021 relatief de hoogste werkloosheidspercentages lieten zien (respectievelijk 5,3% en 5%), observeren we dat het werkloosheidspercentage in 2022 daalde naar 3,4% voor de sector kunst en 3,3% voor de sector agro en food.
- Het laagste werkloosheidscijfer observeren we net zoals in eerdere jaren in de sector onderwijs (0,5%) en de sector gezondheidszorg (1,6%).

Tabel 1: Werkloosheid anderhalf jaar na afstuderen

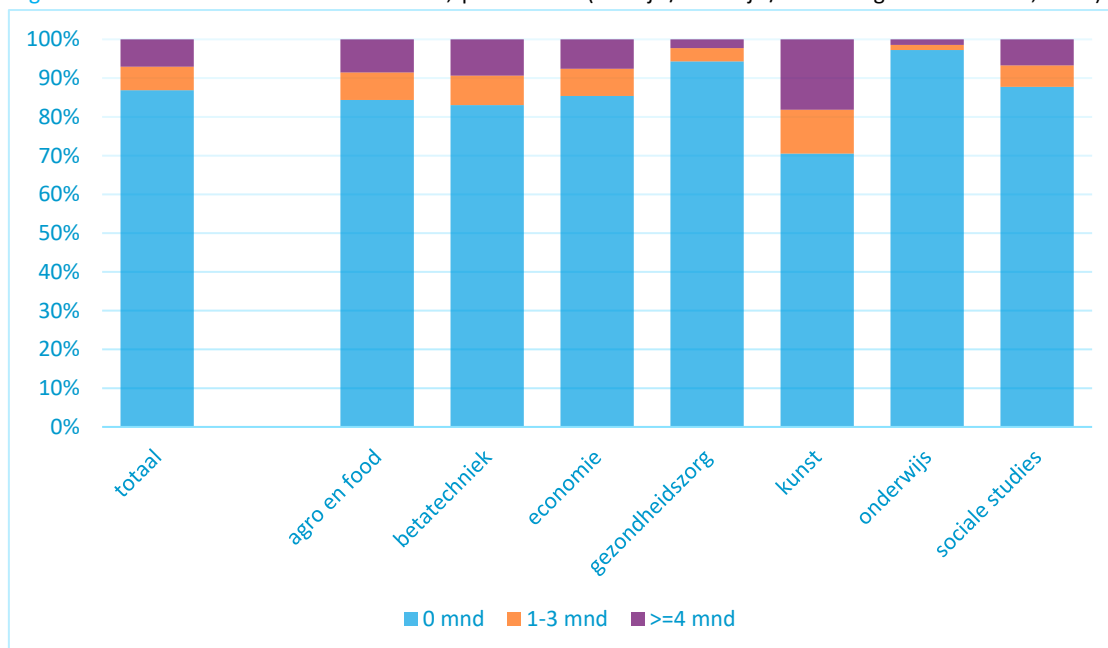
	<i>totaal</i>	<i>voltijd</i>	<i>deeltijd</i>	<i>dual</i>	<i>agro en food</i>	<i>bètatechniek</i>	<i>economie</i>	<i>gezondheidszorg</i>	<i>kunst</i>	<i>onderwijs</i>	<i>sociale studies</i>
2017	3.2	3.5	2.4	0.9	4.9	3.6	4.3	1.3	3.9	1.4	3.4
2018	3.6	4.0	1.5	1.9	5.3	3.6	5.1	1.7	4.7	1.5	3.8
2019	3.5	4.0	1.1	0.4	4.5	3.8	5.2	1.9	5.3	1.1	2.8
2020	4.2	4.9	0.9	0.9	5.2	5.5	6.1	1.3	8.6	1.1	2.7
2021	2.6	3.0	0.7	0.5	5.0	3.6	2.9	1.1	5.3	0.8	2.7
2022	2.7	3.2	0.9	0.7	3.3	2.8	3.5	1.6	3.4	0.5	3.7

Succes op de arbeidsmarkt: Intredewerkloosheid

- Van de hbo-afgestudeerden ervaart 87% geen intredewerkloosheid in 2022 (zie Figuur 2). Ten opzichte van een jaar eerder is dat een forse stijging. In 2021 bedroeg het aandeel afgestudeerden dat geen intredewerkloosheid kende namelijk 81%.

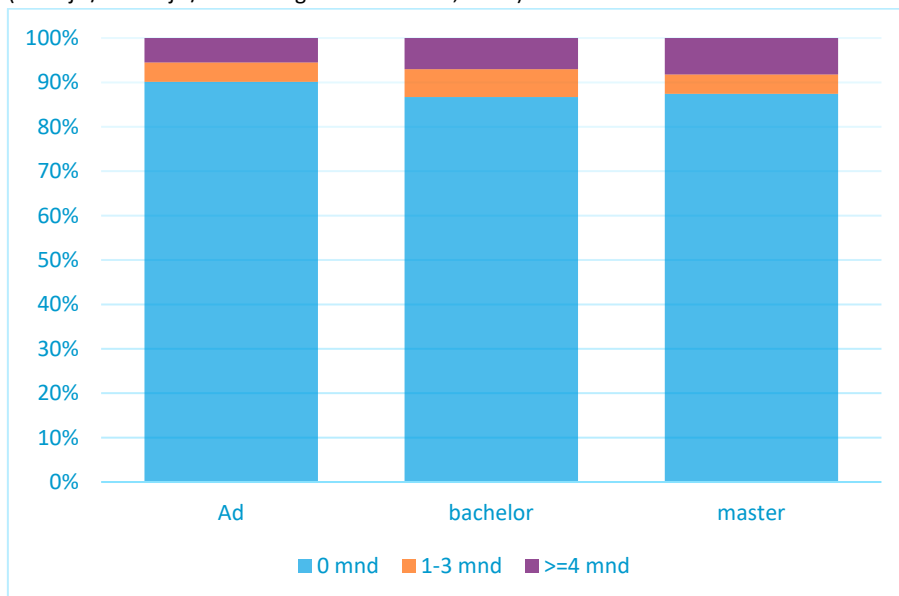
Figuur 2: Zoekduur tot de eerste baan, per sector (voltijd/deeltijd/duaal afgestudeerden, in %)

- In 2022 heeft 7% van de afgestudeerden meer dan drie maanden nodig gehad om een baan te vinden, vergeleken met 11% in 2021.
- De intredewerkloosheid onder afgestudeerden uit de sector onderwijs is wederom het laagst: 97% van de afgestudeerden vindt direct een baan na afstuderen. In 2021 gold dit voor 94% van de afgestudeerden uit de sector onderwijs.
- Net als in 2021, vinden ook in 2022 afgestudeerden uit de sector gezondheidszorg relatief snel hun eerste baan: 94% vindt direct na afstuderen werk. In 2021, bedroeg het aandeel afgestudeerden dat geen intredewerkloosheid ervaarde 92%.
- Wederom vinden afgestudeerden uit de sector kunst het minst snel werk. Wel vinden afgestudeerden uit de sector kunst in 2022 beduidend vaker een baan direct na afstuderen (71%) dan in 2021 (62%). Terwijl bijna een kwart van de afgestudeerden in 2021 meer dan drie maanden nodig had om de eerste baan te vinden, geldt dit in 2022 voor 18% van de afgestudeerden.
- Figuur 3 laat zien dat als we onderscheid maken tussen afgestudeerden van bachelor-, master- en Ad-opleidingen, dat de zoekduur naar de eerste baan het laagst is onder afgestudeerden van Ad-opleidingen. 90% van deze afgestudeerden kent geen intredewerkloosheid, gevolgd door afgestudeerden van bachelor- en masteropleidingen (beide 87%).

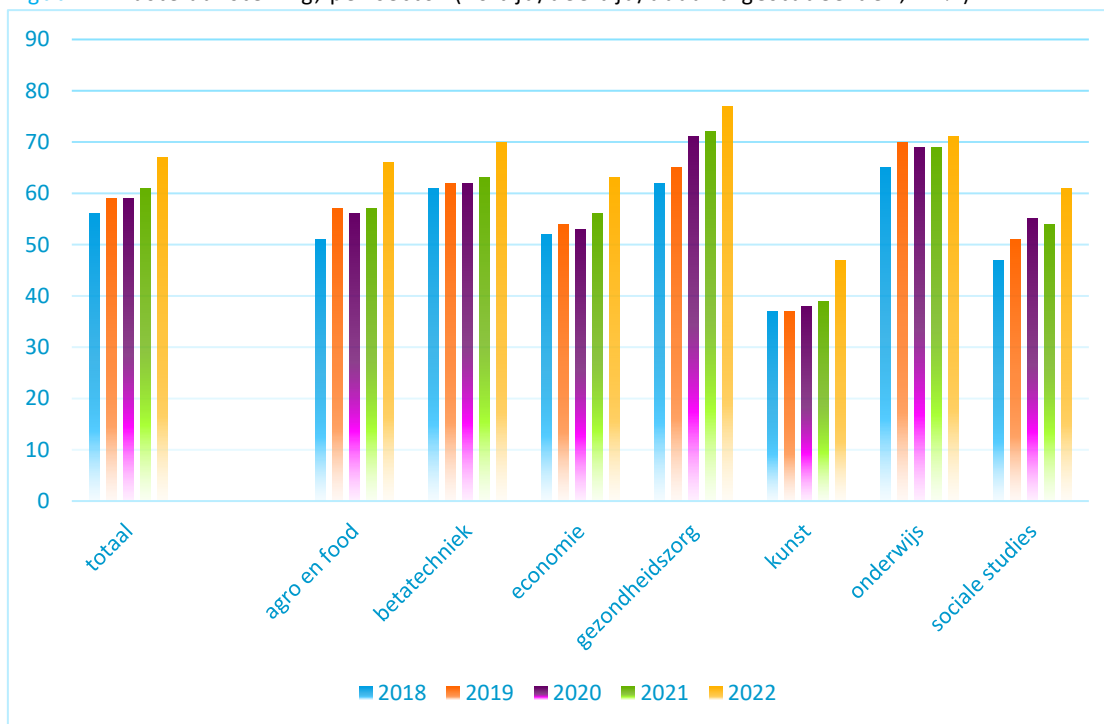
Figuur 3: Zoekduur tot de eerste baan, naar Ad-, bachelor- en masteropleiding (voltijd/deeltijd/duaal afgestudeerden, in %)

Arbeidsvoorwaarden

- Figuur 4 laat een forse stijging zien in het aandeel afgestudeerden met een vaste aanstelling: Onder de hbo-afgestudeerden heeft 67% een vaste aanstelling, tegenover 61% in 2021.

Figuur 4: Vaste aanstelling, per sector (voltijd/deeltijd/duaal afgestudeerden, in %)

- Het aandeel afgestudeerden met een vaste aanstelling is het hoogst onder dual- (87%) en deeltijd (83%) afgestudeerden (Tabel 2).
- Als we kijken naar de verschillende sectoren (Tabel 2) observeren we dat het aandeel afgestudeerden met een vaste aanstelling het hoogst is onder afgestudeerden uit de sectoren gezondheidszorg (77%), onderwijs (71%) en bètatechniek (70%).

Tabel 2: Contract en salaris anderhalf jaar na afstuderen

	<i>totaal</i>	<i>voltijd</i>	<i>deeltijd</i>	<i>dual</i>	<i>agro en food</i>	<i>bètatechniek</i>	<i>economie</i>	<i>gezondheidszorg</i>	<i>kunst</i>	<i>onderwijs</i>
<i>arbeidsuren per week (gemiddeld aantal)</i>	34	35	33	33	36	37	37	31	30	33
<i>deeltijdaanstelling (percentage)</i>	37	34	51	55	27	15	20	65	59	49
<i>vaste aanstelling (percentage)</i>	67	63	83	87	66	70	63	77	47	71
<i>bruto uurloon (gemiddeld in euro's)</i>	€21.00	€20.00	€26.60	€24.40	€20.80	€22.00	€20.20	€22.50	€14.30	€22.80
<i>bruto maandloon (gemiddeld in euro's)</i>	€3,201	€3,072	€3,913	€3,543	€3,293	€3,573	€3,239	€3,180	€2,077	€3,270

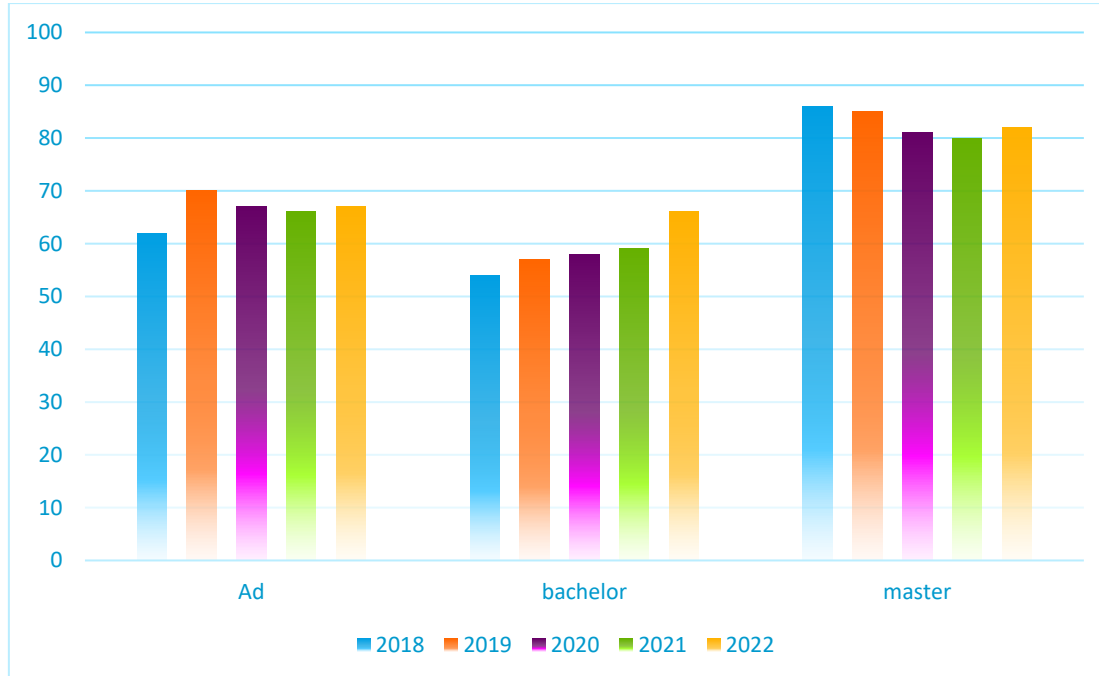
Bruto maandloon afgerond op hele Euro; bruto uurloon afgerond op 10 Eurocent.

- Onder afgestudeerden uit de sector kunst is het aandeel met een vaste aanstelling het laagst (47%). Net als in de meeste andere sectoren is het aandeel aanzienlijk gestegen ten opzichte van 2021 (39%).
- Als we een onderscheid maken tussen afgestudeerden van bachelor-, master- en Ad-opleidingen (Figuur 5), dan zien we dat het aandeel afgestudeerden met een vaste aanstelling het hoogst is voor masteropleidingen (82%), gevolgd door Ad- (67%) en bacheloropleidingen (66%).
- Net als in 2021 werken recent afgestudeerden gemiddeld 34 uur per week (Tabel 2). Van de werkenden heeft 37% een deeltijdaanstelling (2021: 38%).
- Het laagste aandeel deeltijdwerkenden onder hbo-afgestudeerden bevindt zich net als in 2021 in de sector bètatechniek met respectievelijk 15% (Tabel 2). Ook in 2021 werkte 15% van de afgestudeerden uit de sector bètatechniek in deeltijd.
- Het hoogste aandeel deeltijdwerkenden bevindt zich in de gezondheidszorg, namelijk 65%. In 2021 gold dit voor 66% van de werkenden in deze sector.
- Het gemiddelde maandloon van alle afgestudeerden bedraagt € 3.201 bruto (Tabel 2). In 2021 lag het gemiddelde bruto maandloon op € 2.651.³ We observeren deze stijging in alle sectoren ten opzichte van 2021.

³ Hoewel een deel van de loonstijging in de data verklaard kan worden door de daadwerkelijke loonontwikkelingen op de arbeidsmarkt, is het belangrijk om te benoemen dat er een kleine aanpassing in de vragenlijst heeft plaatsgevonden waardoor de lonen in de laatste versie van de vragenlijst accurater zouden kunnen zijn.

Figuur 5: Vaste aanstelling, naar Ad-, bachelor- en masteropleiding (voltijd/deeltijd/duaal afgestudeerden, in %)

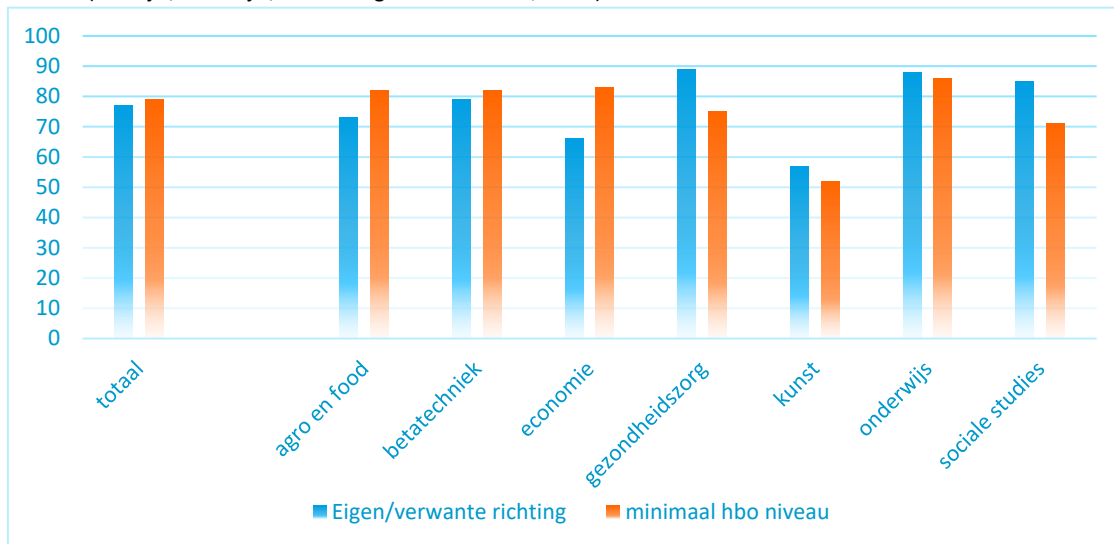

Aansluiting tussen opleiding en werk

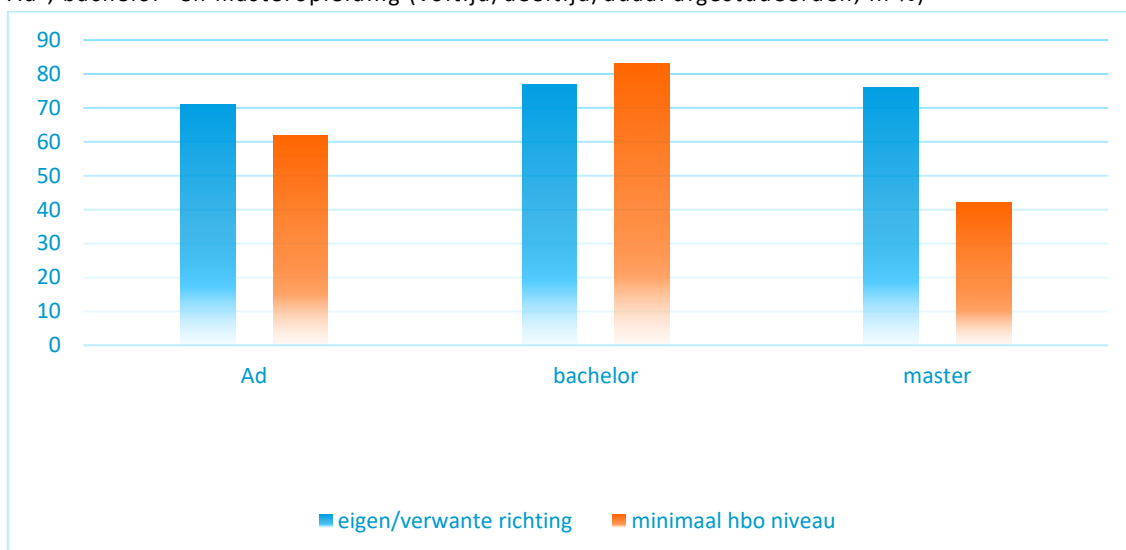
- Net als in 2021, vindt 77% van de afgestudeerden een baan in het eigen vakgebied (zie Figuur 6).⁴ Wederom vinden bijna negen op de tien afgestudeerden uit de sector gezondheidszorg en de sector onderwijs een baan in de eigen of verwante richting. Afgestudeerden uit de sector kunst en de sector economie vinden relatief het minst vaak een baan in het eigen vakgebied (respectievelijk 57% en 66%).
- Het aandeel afgestudeerden dat een baan vindt op minimaal hbo-niveau bedraagt 79%, net als in 2021 (zie Figuur 6). Afgestudeerden uit de sector onderwijs werken net als in 2021 het vaakst op minimaal hbo-niveau, namelijk 86%. Ook afgestudeerden uit de sector economie (83%) vinden net als in 2021 relatief vaak een baan op minimaal hbo-niveau.
- De afgestudeerden van de bacheloropleidingen geven het vaakst aan binnen het eigen vakgebied te werken (77%), gevolgd door masteropleidingen (76%) en Ad-opleidingen (71%) (zie Figuur 7).

⁴ Het is van belang om te erkennen dat het vinden van een baan buiten het eigen vakgebied ook een signaal kan zijn van arbeidsmarktmobiliteit. Sommige opleidingen (zoals bijvoorbeeld de lerarenopleiding) bereiden studenten voor op een specifiek beroep, terwijl andere opleidingen (zoals bijvoorbeeld commerciële economie) studenten breder opleiden. Een beroep buiten het eigen vakgebied duidt dus ook op de bredere toepassing van een bepaalde opleiding en moet daarom niet per definitie als een ongewenste arbeidsmarktuitkomst beschouwd worden.

Figuur 6: Aansluiting opleiding-werk: naar eigen/verwante richting en minimaal hbo niveau, per sector (voltijd/deeltijd/duaal afgestudeerden, in %)

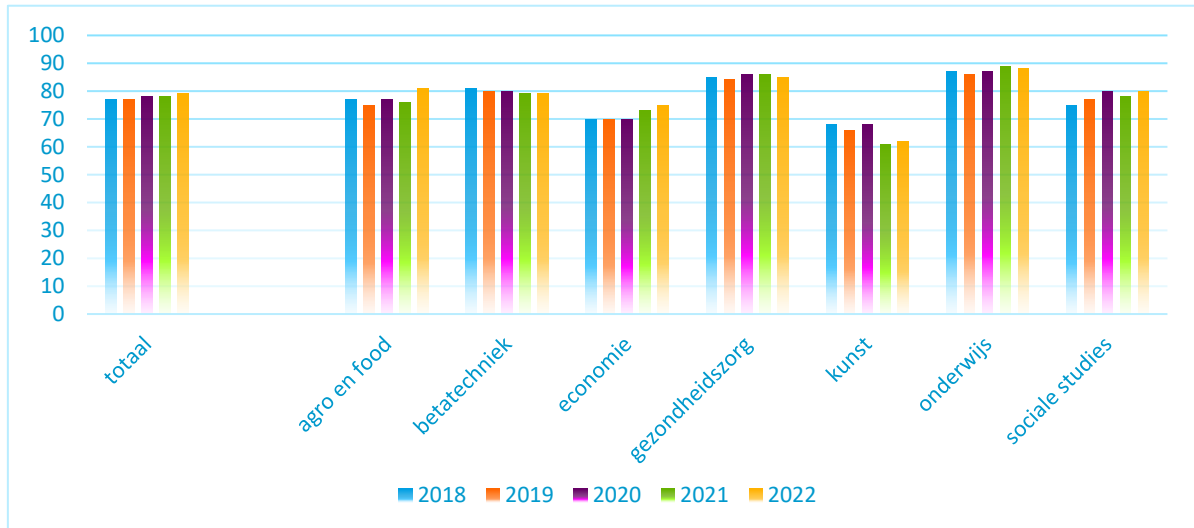
Figuur 7: Aansluiting opleiding-werk: naar eigen/verwante richting en minimaal hbo niveau, naar Ad-, bachelor- en masteropleiding (voltijd/deeltijd/duaal afgestudeerden, in %)

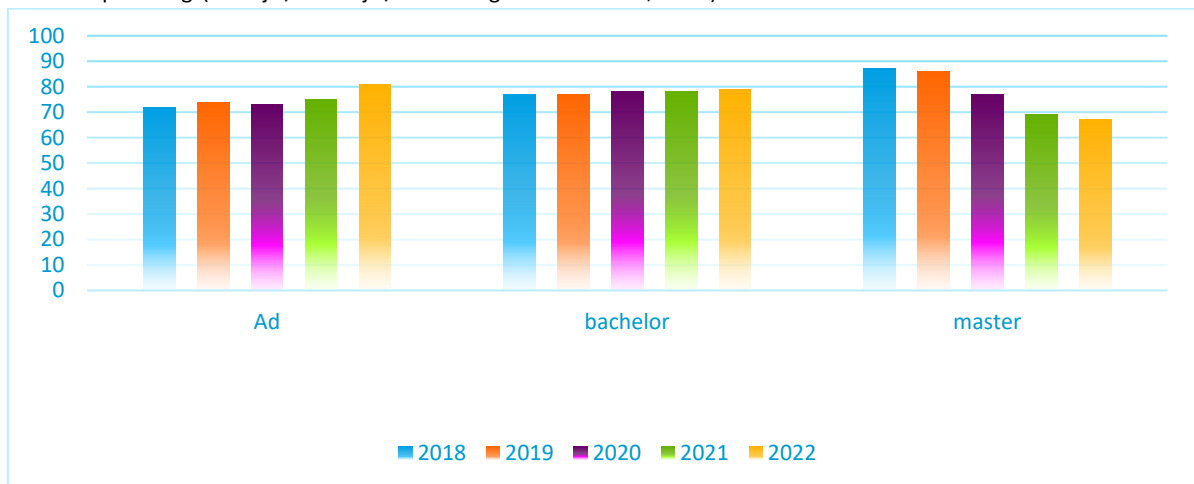
- Van de hbo-afgestudeerden geeft 79% aan dat de aansluiting tussen de gevolgte opleiding en hun functie voldoende of goed is (zie Figuur 8).
- Afgestudeerden uit de sector onderwijs (88%) zijn net als in 2021 het meest positief over de aansluiting. Ook in de sector gezondheidszorg geeft een relatief hoog aandeel afgestudeerden aan positief te zijn over de aansluiting (85%). De afgestudeerden uit de sector kunst zijn net als vorig jaar het minst positief over de aansluiting (62%).

- Figuur 9 laat zien dat als we onderscheid maken tussen bachelor-, master- en Ad-opleidingen, dat afgestudeerden van de Ad-opleidingen het meest positief zijn over de aansluiting (81%), gevolgd door bachelor- (79%) en masteropleidingen (67%).

Figuur 8: Aansluiting tussen opleiding en functie (% goed/voldoende), per sector (voltijd/deeltijd/duaal afgestudeerden, in %)

Figuur 9: Aansluiting tussen opleiding en functie (% goed/voldoende), naar Ad-, bachelor- en masteropleiding (voltijd/deeltijd/duaal afgestudeerden, in %)

Voorbereiding op de arbeidsmarkt

- Net als in 2021, oordeelt 69% van de afgestudeerde hbo'ers positief over de mate waarin de opleiding een goede basis vormt voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden (zie Tabel 3).

Tabel 3: Oordelen over voorbereiding op de arbeidsmarkt

	<i>totaal</i>	<i>voltijd</i>	<i>deeltijd</i>	<i>duaal</i>	<i>agro en food</i>	<i>bètatechniek</i>	<i>economie</i>	<i>gezondheidszorg</i>	<i>kunst</i>	<i>onderwijs</i>	<i>sociale studies</i>
A	69	67	80	80	77	72	67	73	68	69	67
B	51	50	55	64	61	53	49	53	x	55	47

A: Opleiding biedt goede basis voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden (% mee eens).

B: Oordeel over de voorbereiding op de beroepsloopbaan (% [zeer] tevreden).

x= Niet beschikbaar.

- Afgestudeerden uit de sector agro en food zijn het meest positief (77%) over de mate waarin de opleiding een goede basis vormt voor hun verdere ontwikkeling, gevolgd door afgestudeerden uit de sector gezondheidszorg (73%). Afgestudeerden uit de sectoren economie (67%) en sociale studies (67%) oordelen het minst positief.
- 51% van alle afgestudeerde hbo'ers is tevreden of zeer tevreden over de voorbereiding op de beroepsloopbaan (zie Tabel 3), een lichte stijging ten opzichte van 2021 (50%). Net als in 2021, zijn afgestudeerden uit de sector agro en food het meest tevreden over de voorbereiding op de beroepsloopbaan (61%), gevolgd door afgestudeerden uit de sector onderwijs (55%).

Cijfers per hogeschool

Tabel 4: Kengetallen per hogeschool, alle opleidingsvormen

	werkloosheid (%)	zou opnieuw zelfde opleiding kiezen (% ja)	vervolgopleiding gevolgd/volgend (%ja)	aansluiting huidige functie en opleiding (% goed/voldoende)
<i>Aeres Hogeschool</i>	4,0	85	22	86
<i>Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten</i>	1,9	83	23	74
<i>ArtEZ, Hogeschool voor de Kunsten</i>	3,7	81	23	69
<i>Avans Hogeschool</i>	2,5	82	28	80
<i>Breda University of Applied Sciences</i>	5,0	74	23	69
<i>Christelijke Hogeschool Ede</i>	2,6	85	18	84
<i>Christelijke Hogeschool Windesheim</i>	2,1	84	21	85
<i>Codarts Rotterdam</i>	1,3	85	30	70
<i>De Haagse Hogeschool</i>	4,5	77	27	77
<i>Design Academy Eindhoven</i>	2,8	76	13	50
<i>Fontys Hogescholen</i>	2,2	81	24	81
<i>Gerrit Rietveld Academie</i>	6,3	63	27	40
<i>HAS green academy</i>	2,1	84	31	80
<i>HAN University of Applied Sciences</i>	2,0	80	24	80
<i>Hogeschool der Kunsten Den Haag</i>	4,6	78	24	61
<i>Hogeschool Inholland</i>	2,7	78	18	77
<i>Hogeschool iPabo</i>	0,0	91	22	84
<i>Hogeschool Leiden</i>	2,2	84	28	82
<i>Hogeschool Rotterdam</i>	2,4	80	21	77
<i>Hogeschool Utrecht</i>	2,1	79	20	79
<i>Hogeschool van Amsterdam</i>	3,5	76	24	78
<i>Hogeschool Viaa</i>	2,7	87	18	87
<i>Hogeschool voor de Kunsten Utrecht</i>	3,9	81	25	72
<i>HZ University of Applied Sciences</i>	3,4	80	21	80
<i>Marnix Academie</i>	0,0	91	29	91
<i>Saxion</i>	3,6	77	25	78
<i>Van Hall Larenstein University of Applied Sciences</i>	5,3	76	27	78
<i>Zuyd Hogeschool</i>	2,6	81	32	76

Verantwoording

De HBO-Monitor is een jaarlijks onderzoek dat wordt uitgevoerd door het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) van Maastricht University. In de HBO-Monitor 2022 staat de arbeidsmarktpositie van de hbo-afgestudeerden uit het studiejaar 2020-2021 centraal. Eind 2022, ongeveer anderhalf jaar na afstuderen, hebben bijna 30.000 respondenten de enquête van de HBO-Monitor ingevuld. De respons is daarmee 42,9% van de benaderde afgestudeerden. Het gaat hierbij om studenten die afgestudeerd zijn aan een Associate degree-, bachelor- of masteropleiding.

Tabel 5: Oordelen over voorbereiding op de arbeidsmarkt

	%
<i>agro en food</i>	51,6
<i>bètatechniek</i>	44,1
<i>economie</i>	39,1
<i>gezondheidszorg</i>	46,2
<i>kunst</i>	40,0
<i>onderwijs</i>	45,4
<i>sociale studies</i>	45,0
<i>hbo totaal</i>	42,9*

* = 29.985 respondenten.

Meer gedetailleerde informatie kunt u vinden op www.hbomonitor.nl of in de kennisbank 'Feiten en Cijfers' op www.vereniginghogescholen.nl. U treft hier ook meer achtergrondinformatie aan over de herkomst van de gegevens en over het interpreteren van de cijfers.

ROA en Vereniging Hogescholen sluiten net als het CBS aan bij de definities voor beroepsbevolking en werkloosheid van de International Labour Organisation (ILO). Niet alleen de cijfers over werkloosheid, maar ook alle indicatoren over 'werkenden' kunnen daarom niet vergeleken worden met gegevens uit factsheets en statistische bijlagen van de HBO-Monitor gepubliceerd vóór 2014. De cijfers over eerdere jaren zijn (her)berekend volgens de huidige definities.

Uitgave 25 april 2023

Vereniging Hogescholen
Prinsessegracht 21
Postbus 123

2501 CC Den Haag
T 070 312 21 21

www.vereniginghogescholen.nl

